

EPESASE

Poloyo Epesase Yeneke Wia Wetekane Pipia

¹ Polo nopa Akolaliyo one wene litikome Keraisu Yesunomo oane auane yamotoa takoa kakaka Aposelo ago i mekene uku.

Epesase take Keraisu Yesu-pala lipua mekete onekele-kama takama yaki-kitike i agale wini oane wetekaku-ye. ² Eya alita toneketai Akolali-pala Ali Muno Yesu Keraisutame kiwi pewe wia tepe kolotini kilikoa pikamotoane kowitikoane uku-ye.

Keraisu-pala Lipua Meki-kitipa

Akolaliyo Pewe Wia Yopikomo

³ Akolali tone Ali Muno Yesu Keraisuno etene one kei piato wane uku-ye. Totopa Keraisu-pala lipua mekolo one tibuke meou toa meamene wa pewe witikome one peku lawetekala tokolo ni uku-ye. ⁴ Nitikagome itono wete latia pi-ameneyake Keraisu-pala lipua memotoa tokome toto takoa moateka wene toopianeya. Nipa one leneke epetanele-kama toa ni ete-kitame akoa oatekoile toamoa tomotoa taneya. ⁵ Nitoapa Yesu Keraisuyo toatekaleke kipa one mana kono-mikiti latikou wa wene toopikilepa papete dikou wa one epene wene litikome taneya. ⁶ One kolotini ago Keraisu-pala lipua mekolo tokome toto nami kakameneya pewe-kama wia kako. Nipa totome

one peku noa toma yakole enekete ete-kitame onepa dikane ago tadeko wa one kei pimotoa tokome toko.

⁷ Manane kamate ponaneya tokome totopa one wa oto toa motokome tone poanele tokooke po letu mekakana keemu toa wako. Nipa kamo takou toa pewe-kama witikome toko. ⁸ Nitikomepa padele padeleta wene toa toa pademo pademota wene toa oa toko toa kabe koukoa eni toko. ⁹ One eni toatekamo papete kaukoa mema nekeneyake opi i i wa toto wene takakomepa one epene wene toopikana toa tokome mana Keraisuyo taatekoa toatekamo eni wene takako. ¹⁰ One eni wene toopikana toa taatekoa toateka oi ponokalepa a tibukeka itonokeka pia kawa tokoya peya Keraisu einagoke-kama lukoa memotoo.

¹¹ Totopa Keraisu einago-pala lipua mekolo Akolaliyo one wa takoa motikilepa dikou dikou wa wene toopikana toa-kama taatekoa tokagome papete wene toopikanakale eni taatekoa toka. ¹² Nipa Keraisu wete noameneyake one noatekoya pegetoa nepia meatekoo-kiti tone toma yakooleke ete-kitame one kei piai tomotono wene pia toka.

¹³ Kiwi toa moatekamo eina niminimo kini wene epetekanemo pa yatene kimeka yakoa mootokoa Keraisuke wene tugakoi. Nitikolipa Akolaliyo kiwika one yene wa oa kini tiginike one adeka pia tetou toa one Epetane Yomini kiwike moa wetekaneya. Nipa dikou wa papete oa pikana toa taatekoa taneya. ¹⁴ Nipa kipa one yene wa kiwi oto toa moateka adeka eni pikilepa a tibuke one peku lawetatekale nami yametekome

taneya. Ali atoame one pa teleta tootapeneya mekome tokaleke kei piai tomotoa tokome taneya.

Poloyo One Oya-lawene Kowitikanemo

¹⁵ Nikepa kini Ali Muno Yesuke wene tugoa mea ni Akolaline yene peyake wene mekoa mea tekete tikimo titiane yatekou-pete laigoane ¹⁶ Akolali-pala ke wane okala tuku. Nitoane kiwi wene taneya mekene eya wane kowitikaku. ¹⁷ Tone Ali Muno Yesu Keraisuno Akolali pa teleta tootapeneya meko Atai wa kei plateko ago neke kakole wene takatapemotono, neke Yomini Epesase yeneke moa wetekamene. Nipa wene muno mekamotono ta wane kini kowitikakala tuku. ¹⁸ Akolaliyo kiwi pewe-kama wiademe tokome noatino noe wa kiwi kayo oa motaneya. Ni one takoa motokana yene kamo takou toa one pa tootapeneya mekome toko peku kiwi lawetou wa one mana kono-mikiti latikaneya. One eni tanele kini leneme keleyo enemotoa tou toa tokome one Yominiyo i i wa kiwi wene taka taka tomotoane tekene kini kowitikoane uku-ye. ¹⁹ Ni oneke wene tugoa meko-kiti toto yopia kakome telekole mati tokole wene takamotoane kowitikoane uku. ²⁰ One eni telekolepa Keraisu tuaneyake a tibuke one nimini yono lono kounoke wa moa kakakome tokana telekole kekutu. ²¹ Keraisu einago aida opi pa kakomeka naniko wa wakapea nokomeka ako odene mekome e ku tobou yene ibini akene yene edelo yene peya talo toa-kala mema poko. ²² Nipa kiwi peya Keraisu einagoke-kama lukoa meamene wa Akolaliyo one etene ako tobu meatekago latia kakakilepa onekemo yakoa motane yene peya one losu

yatene auapeou wa taneya. ²³ One eni yenepa Keraisuno tigini tetepo tootapeneya meki. Eni yene eya kuya peya einago lobutua tagatapeko.

2

Keraisu Patu Kautakoa Kakete

Meemoa Poatekomo

¹ Kipa papete Akolaline totono tetekoa poanele toma yakete tekete tuane ali atoa tetepo tokale meaneya. ² Papete nitima yaketepa pa itonolekama toma yakoi. Nipa tibu tiginalo mea potokaki yene yopikoa kako agome toe wa okale-kama litia tokoi. Akolaline totono tagoa toamiki yene peku laweteko ago Setanu kekutu. ³ Papete toto peya eni yene-pala opia mea odenele toa mekete tone poane wene ponoka toa litiapa ele kule poanele toadiyano wene pia toma yakoo. Nipa ete yename etepea tuku pekete tokoi toa tone weneme-kama Akolaliyo kibu moatekale toma yakoo.

⁴ Nitikoyake kaku metekaya wa ela mati moa meko ago Akolali totoke wene mekoa meko matiyame eya toka. ⁵ One totono tetekama pokooke tone yomini takoa pome atupane tetepo tokale meaneyake mea kama pamene wa toto Keraisu-pala moa lipukoa kamotokaka. Nipa pa pewe witikome toto toa motoka. ⁶ Keraisu-pala eni moa lipukoa kamotokakomepa one-pala odeneka a tibuke mea kawatekota i wa yamepika.

⁷ Enipa Keraisu Yesu-pala lipua mekolo toto edikoa mama moa pewe-kama wia tokamopa

mali ponoka abuna peyame yakamoata pomotoa tokome ni toka. ⁸ Akolaliyo kiwi toa motikilepa kini Keraisuke wene tugakoileke ni pewe witikome taneya. Kini padele epetanele tokoike nami tukukome taneya mena. One weneme pa pewe witikome taneya. ⁹ Padele epetanele tokouke ni toka wa kime mate agale akaya tokale ni taneya. ¹⁰ Nitika agome one latikanakeya totopa Keraisu Yesu-pala moa lipukakilepa ele kule epetanele toma pomotoa tokome toka. Nipa tone padele padele epetanele toatekoole papete i i wa wene toopikana toa toma pomotoa toka.

Akolaliyo Yu Yeneka Pa Yeneka

Keraisu-pala Lipukoa Yopikome Tokomo

¹¹ Nipa eya wa wene taneya meamene. Papete kiwi mone yatene-kiti etepea pa mekoi. Nitimotoa Yu yene kini wa kei piketepa kepene teiganeya meko yene wa oapa kiwi mone yenepa kepene teigamene yene wa paya tetepo takoa wakoi. Yu yename kepene teigilepa kini kaua-mikitame toma nekenele litikete kini tiginike tokoo pa yoname adeka pia teiganeya. ¹² Eya waka wene taneya meamene. Papete Keraisu-pala lipuameneya meketepa Iserele yene-pala pilia mekoi. Nipa Akolaliyo Yu yene auapekene yopiou wa papete oa pikana toa taatekoa tokomepa kiwi mone yatene-kiti wakome auapeameneya. Nitaneyake oneme auapemotoa nepia meamele toamokale kiwi pa yename Akolali meamene tetepo takoa mekoi. ¹³ Papete kipa ta tetemada meou toa Akolali-pala lipuameneya mekoiyake

opi Keraisu Yesuno kamateme oto toa motaneya mekili uku.

¹⁴ Papete kiwi pa yename Yu yene-pala poi teia mekoiyake poi teigoa wawe wa Keraisuyo odene wene moa pikaneya. Nitane agomepa odene yagono yateneta meati wapa toto ete oto wa pilia memotoa olege tane mamina iyakatapeneya. ¹⁵ Nipa Yu yename litia toatekoi totonopa Keraisuyo eni katekakilepa one tigrini lekane yomoke dekaneya kakale taneya. Nipa poi teigoa wamotoane tuku wa ali takutake odene ago latiou toa toto yateneta pinali one-pala moa lipukademe ni taneya. ¹⁶ Nipa yomo lekaneyake eni tukomepa eni yatenetame Akolali nepala poi teigoa wamotoane tukuno, odene yatene tetepo takoa moamene wa Akolali yametaneya. ¹⁷ Keraisu einago itonoke eni nokome toto yateneta mone pa yatene-pala Yu yateneta poi teigoa wawe wa mo wima yakeneya. Nipa kiwi pa yatene ta tetemada meou toa Akolali-pala lipuameneya meki-kitika ni one take meki Yu yeneka odene wene moa pikaneya. ¹⁸ Ni ago Keraisuyo taneleke Akolaline Yomini toto yatenetake awinome mekompepa Atai Akolali mekota poatiki ka i wa toto yametekala toko.

¹⁹ Nikepa Akolaliyo kipa pa yene wa wamoa one Yu yene pakeke pa tekei meatiki yene tetepo takamoa toko. Nitamokome one takoa motokana yene-pala kikilikoa yapulu yene wa yopia meko. ²⁰ Nika kipa yapuya wa moapa eya toko. One agale papete toawe akane ali-kitika one Aposelo ali-kitika motene wa oa Keraisu Yesupa pigi wa oa tokome kiwi pa yene eni yene patu kautakoa

meamene wa yapu wiko. ²¹ Nipa Akolaliyo toto peya Keraisu-pala moa lipukoai tikilepa Ali Munagono tobou losu yapu wikakama pou toa eni toko. ²² Ni kiwi pa yatene ali atoaka einago-pala moa lipukoai tikilepa Akolaliyo one Yomini nome meateko yapu wikakakome toko.

3

Polo Einagopa Pa Yatene Meane Toa Mekome

Kerai sunomo Pine Toawe a Oma Yakene Ago

¹ Kipala ina ukulekepa no Polo Akolali kakakoane neuwe tukuane kowitoane meku. Nipa Keraisu Yesunole takou wane einakamo kiwi pa yatene ali atoa oane metekouke po yapu pitikaneya mekeneke kini kowitikakoane meku-ye. ² Akolaliyo kiwi pa yatene pewe witikome tokomo oane memotoa no takoa motokamopa kime yatekete tokoi. ³ Akolaliyo one eni toateka wene toopikanakamopa papete one kaukoa mema nekeneyake no-pala i i wa toawe a oka. Kipala einamo tigini deya wete wiane wetekakounakamo kekutu. ⁴ Nimopa i i wane pipiake wiane wetekakolu wida nokale moa oi moteketepa nipa Keraisu nokome toatekamo eina papete kaukoa mema nekenemo no einagome wenepa i tadeko wa oi. ⁵ Eina toatekamopa papete tone kaua-mikiti-pala kaukoa mema nekeneyake one Epetane Yominyopa one takoa motane Aposelo ali-kitika one agale toawe a akane ali-kitika eya wa wene takakala taneya. ⁶ One kaukoa mema nekenemo pine toaweane ukuno, yakamene. Kipa pa yateneke Akolaliyo one peku

mati wa oa one Yu yene-pala dekoa odene yatene tetepo takoa toko. Ni one Yu yene auapekene dikou dikou wa papete oa pikana toa taatekakome kiwika kikiliko toa mokala toko. Nipa Keraisu Yesunomo yakoa mootokoa oneke wene tugo mekili tokome toko.

⁷ Keraisunomo pa yatene-kiti pitikoika oane auane yamotoa Akolaliyo no takoa moa pewe witikilepa eni toatekou tele lukoa toka. ⁸ One takoa motane yene peya ako kamotoane no etene keku agoke toka. Nipa pa yatene ali atoa kini weneme tuku toa moamatekoi kamo takou toane Keraisunomo oane auane yamotoa tokome toka.

⁹ One eni kaukoa mema nokana toa taatekakome toatekale i i wane ali atoa peya pine toaweane omotoaka tele lukaka. Padeya padeya peya latiane ago Akolaliyo nitika. ¹⁰ Nitoa wipitikomempa eya toka. One ali atoa pa yatene-kitameka Yu yate-nameka Keraisunole odeneka takakete takakoile enekete a tibuke tobou meane yenameka ibini akene yenameka Akolaliyo ele kule tikilepa wene muno kakenele-kama tadeko wa wene to-motoa toka. ¹¹ Itono tibuta wete latiameneya mekome nitimotou wa wene toopiane toapa tone Ali Muno Keraisu Yesu taatekoa nokome taneya.

¹² Keraisu einagoke wene tugoane meku wa one-pala lipukete tekete Akolali mekota tugoa pamele toko wa piti moameneya atiki toa meko.

¹³ No ke enekakolo mekumo yateketeka onekele takoa wawameamene. Nipa no Polo po yapu ina pitikaneya mekilepa totoke toa pitikaneya mekome toko wa wene tele taneya meamene.

Poloyo Kowitikome Akenemo

¹⁴ Kipala ina ukulekepa Atai Akolaline leneke wadini tukuane meku. ¹⁵ Onekepa a tibukeka itonokeka e ti ku ti wa iki yatene peya odene ibini oologoapa Akolali ti wa oko. Ni ago-pala eya wane kini kowitikoane uku-ye. ¹⁶ Akolali eya kuya peku wedoa laweteko ago eni yene kiwi kamo takou toa teke neke peku lawetamene. Kini yomini weye akaneya mema pomotono, neke Epetane Yomini awia mepa wa moa wetekamene wane kowitikoane uku-ye. ¹⁷ Keraisupa oneke wene tugakoike kini tepene lobutua memotoane uku. Nipa yomo-kiti teke itono kekulu ete oto wa wetekou toa Akolali patu kautakoa poapeneya kakete ete oto wa wene mekanali yoma pomotoane tekene kini kowitikoane uku-ye. ¹⁸ Ina kowitikakene ukuna toa teketepa nipa Keraisu kiwike wene mekoa mekome kinikile ele kule takakole i i wa wene toi. Nipa Akolaliyo takoa motane yene peya-pala kikilikoa wene toi. ¹⁹ Keraisu einago kiwike wene mekoa mekome tokolepa i i wa kini weneme oyake wene toamatikiyake Akolali neme wene takamene wane kini kowitikoane uku. Nipa one peku-kama lawetekale noa tagatapemotoane tekene ni kowitikoane uku-ye.

²⁰ One peku noa tomotoa laweteko agomepa one eni telekole tokome tone kowitikomo yakoa tikilepa akole-kama toko. One eni toatekolepa adekake kakoa tomotoa edoa kowitiko patu wa toto agopa tokolo mekoyake one weneme toko. ²¹ Nitikono, one peku laweteko toapa one yatene totome noa tokolekeka ni Keraisu Yesuyo noa tokolekeka peyame Akolali onepa dikane ago tadeko wa mali ponoka toa-kama one kei pia-kala

mema pomotoane uku.

4

Odene Wene Pianeya Meamene

¹ Kipala ina ukulekepa eya tamene wane we-doane kowitoane uku-ye. Nipa Ali Munu agonole takama yakouke po yapu moa pitikaneya meku agome uku. Akolaliyo onekele takakete toatekoile i i wa kiwi kayo oa moa yametekana toa wedoa takama pamene. ² Nipa oneke nate wene pia ua mootokoa poitali atoa mema pamene. Nitoa poanele ete topo takamekete ete oto wa wene mekoa auapenali yoma pamene. ³ Epetane Yominiyo kiwi odene wene moa pikoa yametekana toa edikoa pa mema pote enato wa poi teigoa wawou toa odene wene pianeya mema pamene. ⁴ Enipa Akolaliyo kiwi peya kokotukoapa odene tigini tetepo takoa meko. Ni one Epetane Yomini odene ago kiwi peyake awinome meko. Ni Akolaliyo noe wa kiwi kayo oa motikilepa nipa padele toatekale odeneleka tobou kakoa nepia memotoa tokome toka. ⁵ Ni tone Ali Munu wa oko agopa odene ago Yesu Keraisu kako. Ni oneke wene tugoa mekilepa toto peya odene wene pia toko. Ni ue motikilepa toto peyame odenele toa motoko. ⁶ Ni Akolali ali atoa toto peyame atai wa oateko agopa odene ago kako. Ni agopa oneke-kama toto peya lukoa meateko ago toto peya-pala lipua mekilepa one patu kautakoa kama pomotoa toko. ⁷ Toto peya edikoa odene yagono-mikiti mekoloka Keraisuyo one peku lawetekilepa one peku odeneya peku-kama lawetekoya mena.

Nitamokome one peku lawetemo lawetemo toateka wene toopikana toa tokome panago padeya peku lawettoa wa pade ago padeya peku lawettoa toka. ⁸ One eni toatekalekepa Akolaline bokuke agale dikoa oa pianeyano, yakamene.

I toaweane uku agopa a tibuke atepea pokomepa po yapu pitane yene peya mati noe wa moa pekeneya. Ali atoa eya kuya peku-pala lawetekala taneya wa enile wete tane tetepo takoa papete wia mekapianeya.

⁹ Atepea pekeneya wapa edekale akeneya-pe. Enipa einago namolo takoa tibu mea itonoke ketipea noo tokale okome akeneya. ¹⁰ Eina ketipea nekene ago wane ikilepa itono tibutake meeta-peademe tokome tibu patukatapea ate wakapea pekene agoke uku. ¹¹ Ni agome ali atoa eya kuya peku lawetekilepa padeka-kiti takoa Aposelo alikiti latia kakoa ni padeka-kiti one agale toawe akamotoa takoa moa ni padeka-kiti onekemo oma yamotoa takoa moa ni padeka-kiti ali atoa yopia olaukoa tamene wa takoa moa kakoa taneya. ¹² Nipa Akolaline ali atoame Keraisu einagonole ele kule takaketepa one tigrini pewe kakeneya kamotoa tokome eni yene takoa peku lawetekala taneya. ¹³ One eni peku noa toma pote togaketepa nipa oneke-kama wene tugoa mea ni Akolaline mana one mekole i i wa wene taneya meoo. Wene odene pianeya mekete nitoa meoo. Nipa wetini ali atoa meatiki toa mekilepa Keraisu meko toa kotu kakoa meoo.

¹⁴ Nitikete nana mati mekete tokoona toa wawa toamokolopa pa agale wene kibututukoa okoi-kitame toto tolopi toa oa yotokamele toamoo.

Nipa ueme-kiti ue tagi nidikoa aua poko toa ni pupulegeme-kiti do popokoa aua poko toa toto ete oto wa liku pekete tamele toamoo. ¹⁵ Edikoa meamekete yete pade ali atoake wene mekoa mea niminimo-kama oma pato. Nitoapa Keraisu tone tobou wane tou toa ako meko ago one adeka plane toa-kama litikete one-pala lipua-kala mema pato. ¹⁶ Ni ago Keraisuyo toto kipa one lene timini yono kawa eya wa tetepo takoa yopia mekome one-pala lipua plateko toa moa pia kibutukakala toko. Nipa tone tone ete oto wa auapea wene mekanali yoma pekete one tigrini laama pomotoa toko.

Keraisu Patu Kautakoa Kakete

Wenele Toma Yakomo

¹⁷ Nikepa Ali Munono ibini wedekoane eya tamene wane ukuno, yakamene. Mone pa yatene ali atoame paya wene kibututukoa tiki toa wawa toameamene. ¹⁸ Dikane yenepa kini wene yomiyomume moa agopa takatapeneya meki. Kini wene logonipa keteaneyaya tokome Akolalinemo yakoa moameneya pa meki. Nipa one patu kautakoa kawamekete pata paka etepea yaki. ¹⁹ Nitiki yename ya tanele tamene ya moameneya mekete abele toada wa ele kule poaneleke-kama wene piitikaneya mea tokala tiki.

²⁰ Kime pade Keraisunole takakete toatekoimo yatekilepa enika eni poanele litia toatekoimo yatekoina mena. ²¹ Onekemopa one nimini peku noa tanele i i wa totome olaukakolo yatekoina. ²² Ele kule poanele toada wa papete wene pia tokoinakaleme kini wene moa koiganeyano, kiwi olaukane toa tekete eni poane wene wia wawe.

²³ Kini namolo tepene pikoi wene wawa wenele litia tamene. ²⁴ Nipa Akolali kako toa adekake kakoa weneya ali atoa latitapeneya mekete kiyo akenele-pala epetaneleta toomoa pamene.

²⁵ Toto peyapa odene ago Keraisuno tigini tetepo tootapeneya mekono, kapene wakoa agale wawa ete oto wa niminimo-kama oma pamene. ²⁶ Yete pade ali atoa-pala kotimi yoteketeka Akolaline totono tetekoa poanele toameamene. Lou wete pipameneyake eni kotimi yotokoina teigamene. ²⁷ Setanu kiwi pakeke lukoa menokayano, one ka pikatekole pade toameamene. ²⁸ Kode ago nepa kodeya motikilepa wa toameamene. Nitameneya ponopene ali atoa auapeou wa neke yoname nimini pupu tokoa kawa auapekala tamene. ²⁹ Kini kabunumepa pademo poanemo kailapagale eya awa ikileka toameamene. Nitameneya yete pade ali atoa auapekete oatikimo amele tokalepa mane mane oa auapeamene. ³⁰ Akolaliyo papete kipa one wa oto toa moateka adeka kini tiginike pia tetou toa Epetane Yomini kiwike moa wetekaneyano, one Yominine wene potokameamene. ³¹ Nika yete pade ali atoa-pala wene poaneya meamoa ete oto wa kotimi yoonali yoamoa timini yoamoa bu neno wamoa akoa agale wamoa tamene. Enika enile peya tewitikoa wamene. ³² Nitoapa kini kini ete oto wa oya kakoa mama moa tamene. Nipa Keraisuyo taneleke Akolaliyo kini tokoi poaneleke po letu mekakana keemu tane toapa kini kini ete oto wa poanele tokoike po letu mekatakutukakoina keetapea wamene.

5

Pā Keneke Mekete Toatekomo

¹ Nipa Akolaliyo kipa one kolotini yene wa yopia mekono, one meko toane meadiya wa wili toa meamene. ² Keraisu totoke wene mekoa mekome tukilepa Akolaline takakome kalono takoa one wa lodo yotane tetepo takoa tuaneyano, one meadeko toa kini kini wene mekanali yoomoa pamene.

³ Pamoko mea abeyale toa eya kuya ako-kama mou wa wene pia enika eni poanele tikimopa Akolaline yatename kotukamoa ko wamatikimono, enika enile toameamene. ⁴ Nika agale ko oa kaketepa ali atoa ya takatikimo emo kumo pamo ikimo kailapagale enika eni wamatikimopa wamoa Akolali kei pikala tamene. ⁵ Nimini ukuno, yakamene. Pamoko mea abeyale toa eya kuya ako-kama mou wa wene pia tiki yenepa Akolali Keraisutame kini talo toko take mea kawatino noe wa oto toa moamoi. Eya kuya ako-kama mou wa wene pikilepa nipa Akolali keku kakoa pa itonoyakiti tobou kakoa mea tiki.

⁶ Pade-kitame kiwi oa yotokaketepa enika enilepa poanele mena wa pamo oa yotokakayano, yakameamene. Enika eni poanele tokoike Akolaliyo one agale edikoa tagoa toamiki yene-pala kotimi yoa mekome etene kibu mokala too. ⁷ Nitoono, dikane yene-pala oya patu pia yawameneya kini tokoile titi toma yamene. ⁸ Papetepa kipa yomiyomu keneke yawa pitikoiyake opa Ali Muno-pala moa lipukaneya tokome pā takatapeneya mekete tikino, pā pinagono yatene yawa pitikete toatiki toa yawa piamene. ⁹ (Pāke yaketepa nipa ku

epetaneya tuou toa ele kule epetanele toa wene kiyo akeneya mea niminimo-kama oa tikiya.)

¹⁰ Ele kule teketepa Ali Munono wene edoane motuku patu wa one wene pikole tetoa enamene.

¹¹ Yomiyomu keneke yawa pitiki yename pale tiki toa toamoatino, titi toma yamene. Kini tikilepa poanele eni tadeku wa wene tomotono, mea epetekamene. ¹² Eni yename paigakoa tikilepa etene ya tanele-kama tikino, kini eni tanele i i wa ko ikilepa toamatoane uku. ¹³ Eni yenedo pa takatapeneya meketepa nipa kini tanele poanele eni tadeku wa wene tekete pa pine agono peku noa toi. ¹⁴ Pa tokoyamepa padeya padeya peya keleyo witakakala toko. Nikepa Akolaline bokuke agale dikoa oa pianeyano, yakamene.

*Atu pia meko agopa kamokoa kamene. Ne tu-
aneya pikota kamoā pamene. Keraisuyo ne
pa takalogoono, nitamene wa panagome pa-
pete wia mekapianeya.*

¹⁵ Nipa kiwika etepea pokayano, kinikile wedetekoā toma pamene. Paya peku noamoano, nimini peku-kama noa tamene. ¹⁶ Opi-menepa poanele-kala witako-peteno, loyo pa meamoano, padele epetanele toa ali atoa auapeatikita pikalepa auapeamene. ¹⁷ Nipa paya wene piameneya Ali Munagono wene moada wa one wene pikole tetoa enamene. ¹⁸ Kini wene moa bebo akakayano, leau akateko po ku ue eya nokoa kawameamene. Nitameneya Epetane Yomini kiwike awia mea tagatapemotono, ¹⁹ oboa mekete-kama losu lo oa Samo lo oa Akolali kei pikiya lo oa tamene. Nipa Akolaliyo yakamotono, lo oa moyo eya wia tikilepa kini tepene meaneya

yawa one kei pia tamene. Etene wedoa oa tamene.
²⁰ Nipa kipala padele padele tokaleke Ali Muno Yesu Keraisuno ibini wedekoa enabuna Atai Akolali-pala ke wa amene.

Adona Mekete Toatikimo

²¹ Keraisuke poti wene pianeya mekete tekete kini oya-laweke oyake lukokane meamele toko wa keku ali atoa tetepo takoa meamene. ²² Atoa yatene Ali Muno agoke poti wene pianeya lukoa meatiki toa kinikaneke poti wene pianeya lukoa meamene. ²³⁻²⁴ Ni edoa-mo. Keraisuyo Akolaline ali atoa toto kokotukoapa one tigrini wa tetepo takoa toa monaneya. Nitane agopa tone tobou wane tetepo takoa oneke-kama lukoa meamedeko. Nitamedeko toa atoa yatene kinikaneke lukoa meamene wane uku.

²⁵ Ali yatene kinikatuke wene mekoa mea mama moamene. Keraisu einago Akolaline ali atoa totoke wene mekoa mekome tuane toa nitamene. Einagome eya wa wene pia tuaneya.

²⁶ Akolaline ali atoame poanele tanele peya kogatapekilepa eni yene Akolaline takoane motokadene touno, one agale yakoa mootokoa ue momotou wa wene pikome taneya. ²⁷ Nipa Akolaline ali atoapa one tuupiane atoa tetepo takoane mou wa wene pia tukilepa ipu pia tebo toa enika eni tokoya takatapeane etene koni atoa latiane mou wa taneya. Nipa padameka akoa oatekoile toameneya kiyo akenele-kama toa memotou wa taneya. ²⁸ Edikoapa ali yatene kini natonoke wene mekoa mekilepa kini tigrini wa mama motekete tiki toa tamene. Panago one natonoke wene mekoa mama motikilepa pinali one wa wene

mekoa mama motokome toko. ²⁹ One tigini wa kote motikilepa odene agomeka tokoya mena. Peyame kini kepene mama moapa nee moa naki. Enipa Keraisyuo Akolaline ali atoa mama motokome talo toko toa tiki. Ni edoa-mo. ³⁰ Keraisyuo Akolaline ali atoa mama motokome talo tikilepa eni yenepa one lene timini yono kawa eya wa tetepo takoa mekome ni toko. ³¹ Ina ukulekepa Akolaline bokuke agale pade wia mekapiane toa tokome *panagome-kiti one atoa mootokoapa one etene nineta mekoita tewitikoa pome one atoa-pala lipua meoo. Papete letetakutukoa meake enipete odene tigini latitapeneya kawou toa liputakutukoa meoi.* ³² Enipa pine i i wa tone weneme oyake toaweamele toamoko. Akolaline ali atoa toto-pala Keraisu liputakutukoa mekomo uku. ³³ Nipa eya wane ekene uku. Ali yatene kini wa wene mekoa mea kepene mama moa tiki toa kini natonoke wene mekoa mama moamene. Atoa yatene kiwika kinikaneke poti lukoa meamene wane uku.

6

Mati-kitikeka Etene Ninetakeka Akenemo

¹ Mati yatene kipala eya wane ukuno, yakamene. Kini etene ninetame agale okoli yateketepa Ali Muno agono wene pikole tou toane yakoane tamedeku wa litia tamene. ² Nipa Akolaline bokuke wia mekane toa *kini etene nineta kei pia poti lukoa meamene.* (Akolaliyo yonota tua agale oa metekilepa einagaleme titikome ali atoa mea epetekakete toatekoimopala lua akeneya.) ³ Eya wa akeneya. *Meane*

epetekou wa wene pia ni itonoke ludu pitikoane meou wa wene pia meketepa nipa etene nineta kei pia poti lukoa meamene.

⁴ Etene yatene kini mati-kiti timini natekatikile toameamene. Nitameneya Ali Muno agonole takakete toatikile olaukoa mane mane oa tamene.

Egitini Yene Ta Pine Yenetake Akenemo

⁵ Kueme topo toa moa egetane yene kini pupu pine yename tamene wa okoi toa litia tamene. Nipa Keraisuyo tamene wa akene tetepo takoa kinikile wedoa takamene. Nipa kiwi kikoa akakaya wa piti motekete pine yeneke nate wene pianeya meamene. Kinikile edikoa takakilepa odene wene pianeya mea tamene. ⁶ Pupu pine ago kakakoane kei pimotoane tekene onekele wedoane takatekuyake opi kote aumoane tuku wa paya wene pia toameamene. Kipa Keraisuyo moa egetane yeneno, Akolaline wene pikole toa e yenanele wedoa takama pamene. ⁷ Nipa panagono pupu takakilepa ipa Ali Muno agono takou toane tuku wa epene wene pia tamene. ⁸ Eya waka wene taneya meamene. Ta pine yenameka kini kueme topo toa moa egetane yenameka ele kule epetanele tiki toa Akolaliyo kei pia epetanele topo takakala toademe toko.

⁹ Edikako toapa ta pine ago neke moa egetane yene kaku wia tika tika toameneya eya wa wene taneya mea talo toa epetekamene. Kueme topo toa moa egetane yeneka ta pine yeneka kiwi peya lukoa meki ago a tibuke mekome kiwi peya odene yagono-mikiti tetepo takoa talo toa meko.

¹⁰ Eya wane wipitiane uku-ye. Ali Muno ago-pala lipua mea one tele patu kautakoa kamene.

¹¹ Setanuyo kiwi tolopi toateka wene kibututukoa mea ele kule tokale ete pedekadetepa eya tamene. Poi tikilepa iya-kiti moa kawa poi tamene wa Akolaliyo yametekanakeya peya moa tamene.

¹² Totome eni poi tikilepa pa tono melepu kakene yene-pala poi toamekete eya yene-pala toko. Setanuke lokoa ta padeka padeka tatite toa yopia ni padele padele telekole toa ni ele kule poanele witakoa meki tobou yene-pala poi toa kako. Nipa a tibuke Setanuno peku noa tiki ipono yatene-pala totome poi toa-kala kako. ¹³ Nipa enika eniya-pala poi wedoa tomotoa Akolaliyo yametekanakeya peyapa wete moa kamene wane uku. Setanuno yatename kipala poi tonokoli poapeneya kakete ete pedekamu toa kamene wane ni uku.

¹⁴ Nitoa poi toadete kawou toa eya tamene. Matio wedoa moa kamene. Enipa Akolaline nimini peku noa tamene wane ekene uku. Ni palanu kauatiki kapa petene moa kamene. Enipa wene kiyō akeneya meamene wane ekene uku. ¹⁵ Ni kawa yene moa mekamene. Enipa Akolaliyo ali atoa-pala poi teigoa wakomo kini wene epetekakomo oada wa toaweā oma pamene wane ekene uku. ¹⁶ Ni poane ago Setanuyo itipono okoa kakene wata yodokale kotokoto moa ua ete pedekatapeamene. Enipa Keraisuke wene tugoa meamene wane ekene uku. ¹⁷ Ni tobou kauatiki kapa nunagu moa wateamene. Enipa Keraisuyo kiwi toa motaneleke wene piitikaneya meamene wane ekene uku. Ni Epetane Yominiyo yametane kepete tue moa pikoa kamene. Enipa Akolaline

agale yakoa mootapeamene wane ekene uku. ¹⁸ Nipa Epetane Yominiyo wene takako toa ete pia oto pia emo kumo yakoa kowitikala tamene. Auapeano ta wa Akolaline ali atoa peyane wedoa kowitikama pamene. ¹⁹ Anuka kowitikamene-ye. Nipa Akolaliyo papete kaukoa mema nekenemo Keraisu taatekoa nokome tanemo oane meatekouta Akolaliyo amene wa oka toane piti moameneya toaweane ouno, no einago auapea ta wa Akolali kowitikamene-ye. ²⁰ Onekemo oane auane yakouke po yapu pitikaneya mekene uku. No nitaneya meku agome Keraisunomo piti moameneya wedoane akateku toane akamotono ta wa anu kowitikakala tamene.

Poloyo Wipitikome Akenemo

²¹ I take mekene tukoumo ni i take mekolu nopala tanemo eya ago Tikikasi kiwi mekita wida nokome oo. Einagopa anu kolotini agome Ali Muno agonole takama yawateko toa wedoa takama yako. ²² Ni ago kiwi mekita poano pa wane wetekakilepa totome tokomo oa kini wene-pala weye akoa toamotoane tekene ni tuku.

²³ Anu oya-lawe kiwi peyane eya wane kowitikakene uku. Kini tepe kolotini kilikoa pianeya mea wene mekanali yoa tomotono, kinikile-kama takama pomotono toe wane Atai Akolali tone Ali Muno Yesu Keraisuta kowitikoane uku. ²⁴ Tone Ali Muno Yesu Keraisuke wene mekoane meane tuou wa one tewitiko wawamiki yenepa neme pewe wia yopia kamene wane Akolali kowitikoane uku-ye.

Opa anu agale eni.

Weneya Totoño Keraisu Yesunomo
The New Testament in the Witu Language (also known
as the Wiru Language) of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Witu long Niugini

copyright © 1990, 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Witu (Wiru)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2023 from source files dated 22 Nov 2019

160088da-6131-52e6-9b0f-c3dc6e8c6abb